

TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

ŘÍJEN 2023

TOM Orion oslavil 40. narozeniny

V tomto školním roce jsme si v našem oddíle TOM Orion Liberec připomněli čtyřicáté výročí jeho založení. Na slavnostní oheň na letním táboře uprostřed lesů ve Frýdlantském výběžku jsme pozvali bývalé členy, kteří oddílem prošli. Pozvání přijal i Ferda, jeden ze zakládajících trojice kamarádů. A tak nejstaršího kmeta a nejmladšího nováčka dělilo padesát let.

Slavnostní oheň nám podle zákonů woodcraftu zapálili čtyři nejstarší náčelníci. Ohnivcem byl zvolen současný náčelník oddílu – Hroch. Večer byl protkávan starými i novými písničkami a vyprávěním příběhů z oddílového pravěku. Nesměl chybět ten o založení oddílu, ani ten o vzniku oddílové hymny.

Spoustu věcí dnes děláme jinak než v roce 1982, ale hlavní myšlenky zůstaly stejné. Souznění s přírodou a kamarádství. Tento odkaz se snažíme předávat už čtyřicet let dalším generacím Orionačků.

*Kateřina Rašínová-Škubánek,
TOM Orion, Liberec*

foto: Vratislav Florián

říjen 2023

Obsah

str. 4	Letní tábor na Libavé, <i>Zdena Novotná</i>
str. 5	Tábor se Šmouly, <i>Verča Lepšíková</i>
str. 6	Hraboší cesta do Galie, <i>Václav Holý</i>
str. 7	Tábor šikovných rukou, <i>Vratislav Florián</i>
str. 8	Příměstský tábor Kamínku, <i>Bára Křížanová</i>
str. 9	Dovolená na Olympu, <i>Jiří Krajča-Tetřev</i>
str. 10	Klubovna Zlatých šípů, <i>Jan Kopriva-Kaski</i>
str. 11	Brigáda po dvacáté, <i>Tomáš Novotný</i>
str. 12	Čeští tomíci na srazu, <i>Gabriela Hučíková, Jiří Homolka</i>
str. 14	Pořád svítíme se Světluškou, <i>Anežka Šubrtová</i>
str. 15	Večerní běh se Světluškou, <i>Tom Weicht</i>
	World (is) in Your Hands, <i>Mája Svobodová</i>
str. 16	Moravská letní táborová škola 2023, <i>Petr Němčík</i>
str. 18	Stezka českým Banátem, <i>Zbyněk Báča</i>
str. 19	Když vás při chůzi bolí nohy, <i>Zbyněk Báča</i>
str. 20	Týpí jako domov, <i>Josef Porsch</i>
str. 21	Mikešovo nožobraní, <i>Jiří Lukeš</i>
str. 22	Chlebová pec Stopařů z Jirkova, <i>Jiří Černer-Červenáček</i>
str. 24	Prázdninové putování 2023, <i>Tom Weicht</i>
str. 25	Co bylo, <i>Tomáš Novotný</i>
str. 26	Ohlasy, Dětský den v Dětské, <i>Kateřina Čáková,</i> Ilona Jaglová slavící, jubilující Školení ESO, <i>Tomek Hurt</i> <i>Tomáš Novotný</i>
str. 27	Rytíři ze Sloupu, <i>Pavla Jatchvliani</i> Desátá Naděje, <i>Renča Dvořáková</i>

Podzimní

Věřím, že radostné zážitky z výprav, schůzek a třeba i z **pečení tomického chleba**, o kterém se píše v tomto čísle našeho časopisu, že tohle vše dokáže alespoň na chvíli přehlušit mizérii kolem nás. Chci věřit tomu, že jedni čtenáři Tomíka rádi vzpomínají na táborovou školu na Polaně, na tábory a vůbec všechno pěkné, co je v létě potkalo, druzí se zrovna tetelí nad tím, že několik hlav se už velmi vážně zamýšlí nad květnovým Funtomem. V jarním čase roku 2024 bude možno se také toulat Prahou, což by hlavně pro oddíly, kdo mají do hlavního města daleko, mohlo být inspirující.

Mně se touhle dobou jako vždy honí v hlavě **myšlenky na peníze**. Pro letošek byla ministerská nadílka slušná. Trochu se sice pereme s jistou rezervovaností oddílů k tzv. specifickým aktivitám v dotacích (jinak řečeno, povinným kvótám tam, kde to stát vyhodnotil jako důležité), ale věřím, že s tím si ve zbytku roku důstojně poradíme.

Balíčková doba mne ale nutí k přemýšlení o výši státní podpory pro rok 2024. Sportovcům ministerský předseda Petr Fiala veřejně přislíbil, že budou příští rok hospodařit se stejnými penězi, jaké mají letos. To sice není vzhledem k inflaci kdovíjak skvělá zpráva, ale zaplat' Prozřetelnost. V kapitole mládeže, která je proti té sportovní úplnějším pidičíslem, jasno není. Je to trošku nekonečný příběh, který sleduju už pěkných pár let. Díky dobré konstalaci ve sněmovně, například nemalým příčiněním jednoho tomíka-poslance jsme byli zkraje letoška v té příjemné fázi očekávání. Povedlo se, očekávání bylo notnou měrou naplněno. Nyní se má škrtat, snad dokonce i z čísla, které školské ministerium rozdělovalo před navýšením. To by byla velmi, velmi nepříjemná fáze zklamání.

Říkám si, jestli jsme udělali dost. Jestli Česká rada dětí a mládeže nemohla být aktivnější, jestli článků v novinách či jiných médiích na téma udržení těch našich peněz nemělo být víc, než ten jeden v Lidovkách, co jsme ho s Alešem Sedláčkem dali dohromady společně. Jestli lobování ve sněmovně nebylo málo a...

Jiní zase říkají, že zajíc běží jinudy a že jsem zbytečný škarohlíd. Ministerskému předsedovi jsme ale vlastně napsali také. Něco v tom smyslu: Jsme tady taky! Tak uvidíme, třeba budeme příjemně překvapeni, nebo to alespoň nebude nevýhra. Ale nevim, nevim.

Milé a milí vedoucí, přeju vám všem podzimní elán. Kdybyste cítili chmury z drachoty a válek, honem honem si vzpomeňte, **co jste zažili s oddílem pěkného** a na co se můžete těšit. Určitě to pomůže.

Tomáš Novotný

Letní tábor na Libavé

Už loni jsme se rozhodli, že náplní tábora bude turistika a poznávání místa a okolí pobytu našeho tábora. Proto jsme na každý den naplánovali celodenní výlet. Po návratu měly děti k dispozici bazén a večer bylo posezení na terase, kde každý měl za úkol říct, co se mu na výletě líbilo a co ne. A protože se tábor líbil, rozhodli jsme se pro stejný formát i letos.

Zvolili jsme oblast, kterou jsme ještě nikdy nenavštívili – Oderské vrchy. Uby-

tování se nám podařilo zajistit v obci Podlesí u Budišova nad Budišovkou, vedle vojenského újezdu Libavá. Měli jsme z toho sice trochu obavu, ale ve skutečnosti nám to naši činnost nijak nenarušovalo a nijak neomezovalo. I letos s námi rovněž byli někteří rodiče mladších tomíků. Kromě toho, že nám pomáhali, měli na programu 2x denně cvičení.

Tábor jsme zahájili pěším výletem do Budišova nad Budišovkou a na rozhlednu Halaška. Po návratu se děti zabavily v bazénu a těšily se i na večerní terasu, protože si tam tentokrát mohly objednat výborný zmrzlinový pohár. Druhý den jsme strávili na zemědělské farmě Klokočov. Součástí farmy je i hřebčín Františkův dvůr, kde jsme si zamluvili vyjížďky na koních. Další den jsme se vypravili do Šternberku. Prohlédli jsme si hrad a navštívili zábavní park Ecce Homo.

Protože bylo den ode dne větší teplo, zvolili jsme pro další výlet Kružberskou přehradu. Jelikož nádrž slouží k zásobování pitnou vodou, nelze se v ní koupat, ale v přilehlé nádrži Lobník je možné chytat ryby. V areálu Davidův mlýn se nacházejí kromě restaurace i atrakce pro děti, lanové centrum a také nádrž, ve které si mohou návštěvníci zkusit chytit pstruha a za po-

platek si ho odnést domů. Z naší výpravy se to také některým podařilo, ale úlověk jsme tam museli nechat, protože jsme neměli možnost si pstruhy připravit. Večer přišli na terasu starší tomíci s návrhem, že by chtěli na táboře uspořádat noční hru a táborák, jak jsme to mívali dřív. Protože už nezbývalo moc času, naplánovali jsme táborák hned na příští večer.

Následující den ještě před odjezdem na výlet si děti nanosily dřevo na táborák. Na výlet jsme jeli do Hradce nad Moravicí, kde jsme měli objednanou prohlídku krásného zámku. Odpoledne přišla bouřka a strhla se silná průtrž mračen. Měli jsme problém dostat se domů, ale našťastí se nikomu nic nestalo. Jenže táborákové dřevo nám uplavalo a jelikož už byly nakoupené špekáčky, měli jsme druhý den místo oběda špekáčkové barbecue.

Poslední den dopoledne jsme podnikli kratší výšlap na Červenou horu k meoteostanici. A odpoledne jsme připravili noční hru, jak si děti přály. Před večerí jsme ještě stihli uspořádat menší oslavu pro dvě účastnice, které slavily během tábora narozeniny. Noční hra se vydařila, i když se protáhla do pozdních hodin, protože pro mladší byla příliš náročná. Proto jsme tentokrát museli oželet oblíbenou rozlučkovou diskotéku. Tábor se opět líbil dětem i dospělým.

*Zdena Novotná,
TOM Kometa, Brno*

TÁBOR SE ŠMOULY

Rok se s rokem sešel a Bobři letos už pátým rokem vyrazili na tábořiště k rybníku Osika, nedaleko Jindřichova Hradce. Každý Šmoula byl jedinečný a měl svůj vlastní charakter. Nechyběli tak například staří známí Nešika, Koumák, Silák, ale i Kutal, Váhavka, Dřevař a další.

Úkolem Šmoulů bylo přemoci Gargamele a vysvobodit své šmoulí přátele z Gargamelem zakletých míst. Každý večer na nástupu v krojích si každý tým mohl vytvořit na kole štěstí další Šmouly, kouzla srůznými hodnotami a předměty, které potřebovali k tomu, aby se na nějaké zakleté místo mohli vydat. Po sesbírání všeho potřebného se museli ještě to kouzlo naučit jak přeríkat, tak předvést a vydat se ke „Gargamelovu kamení“, kde ho přemohli a šmoulí kamarády zachránili.

Šmoulové měli to štěstí, že vedoucí nebyli jen Gargamel a jeho pomocníci, ale měli mezi sebou i Tatku Šmoulu s Šmoulinku, kteří je před Gargamelem a jeho

nástrahami varovali. Šmoulové ale vždy už od předešlého večera mohli přemýšlet, jaká asi etapa se ten den odehraje, a to proto, že každý večer po setmění shlédli šmoulí pohádku, kterou byla následná etapa inspirovaná.

Letošní letní tábor byl lehce netradiční v tom, že nás postihl zákaz rozdělávání ohně. A co je to za tábor bez ohně? Tábor se i přesto velice vydařil, uspořádali jsme si šmoulí diskotéku, hráli jsme spoustu her a na konci si každý v našem každoročním bazárku mohl vyměnit body nasbírané za šmorůvky získané za zásluhy, z ranního sběru a bodování stanů za krásné ceny a dobrotu.

Myslíme si, že to byl jeden z těch opravdu vydařených táborů, který přesně seděl naší partě osmnácti malých Šmoulů. Zkrátka šmoulózní tábor!

*Verča Lepšíková,
TOM Bobři, Úštěk*

Hraboší cesta do Galie

Hraboší parta byla už v průběhu jara pozvána galskou vesnicí na sněm druidů, konající se v jejich končinách. *Hraboši se žádné výzvy nebojí*, a tak se vydali na cestu. Na začátku července do Galie opravdu dorazili. Do malé vesničky, která odolává nájezdům Římanů a jejími nejslavnějšími obyvateli není nikdo jiný než Asterix, Obelix, Panoramix a samozřejmě Idefix.

Zpočátku jsme se s Galy sžili – stavěli si obydlí, vařili lektvary, lovili divočáky a mnoho dalšího. Pak ale přišel den, kdy nastal sněm druidů a Římané nám unesli našeho milého Panoramixe. Pro jeho vysvobození nám nezbyvalo nic jiného, než napadnout římský tábor Grogarum. Naše tábořiště se tak proměnilo v jednu velkou pevnost a zažilo obrovskou fuskáčovou bitvu.

Bohužel, po dobytí tábora Panoramix již v táboře nebyl, a tak jsme se společně s našimi hrdiny vydali na cestu za jeho osvobozením. Museli jsme stopovat Césarovu družinu s druidem po okolí tábora, utkat se s loupežnou bandou pirátů či bojovat o Panoramixe s gladiátory v bahničtém ringu cirku. Druid byl vysvobozen a nás čekal návrat domů.

Úkolovka v okolí tábořiště poskytla místním obyvatelům možnost si s našimi dětmi udělat selfie, darovat jim vajíčko a v obchodě, v rámci nákupu co nejvíce položek za 25 Kč, prodat jednu kuličku hroznového vína či jeden lusk hrachu.

Po návratu museli naši hrdinové ještě ubránit vesnici před římským útokem a splnit Metuzalixovy úkoly, což se všechno povedlo. Nezbyvalo, než to oslavit na pořádné hostině.

Z dalšího táborového života nelze vynechat táboráky, plnění stop, návštěvu náčelnictva z ústředí, uvaření bulgureta v armádním množství (čti *tři dny nejší nic jiného*), písmeňkovou polévku, z které ze strachu z nedostatku písmeňek vznikla kaše, koupání v Sázně a další mnohé radosti táborového života.

Tábor se nám letos opravdu vyvedl. Nemůže to zastínit ani fakt, že jsme byli nuceni odjet o den dříve kvůli technoparty, která se konala na louce hned vedle tábořiště. **Ať to hrabe!**

Václav Holý,
TOM Hraboši,
Hradec Králové

Tábor šikovných rukou

Letos jsme strávili krásných čtrnáct dnů doslova v oáze na poušti. Pionýrská základna Mír v Újezdu nedaleko Domažlic. Chatičky pod stromy s blízkým lesíkem a v okolí všude ukrutné vedro a vyprahlá rozpraskaná země. Odpoledne byla jako stvořená k rukodělným činnostem.

Letošní celotáborová hra Amazing Race aneb Kolem světa za zlatým prasetem, nás zavedla do různých koutů naší planety. V čase, kdy se opravdu nedalo nic jiného dělat, než se schovávat ve stínu, jsme vyráběli... třeba globus. Nafukovací plážový míč byl polepen v několika vrstvách natrhanými novinami namočenými ve škrobu. Po uschnutí a zatvrdnutí byla „koule“ pomalována nejprve modře – jako moře, potom byly domalovány jednotlivé světadíly s horami či pouštěmi nebo údolím.

Největším zážitkem bylo ale jistě malování světových monumentů na plátna zavěšená na stromech. Temperové bar-

vy byly pověšeny na provazu, mnohdy ve výšce dvoumetrového člověka, různě po lese. Aby bylo možné se k barvám dostat, bylo třeba vzít někoho na ramena a barvu si nachytat do dlaní – malovalo se vlastně jen prsty a paletou byla jen dlaň. Většina barev skončila na dlaních, obličejích a jiných částech těla nejen dětí. Výsledky byly ale obdivuhodné. Předlohou byl jen malý obrázek, ale velká plátna obrazů se v lese vyjímal jako v nějaké přírodní galerii.

Letní tábor se vydařil, zapíše se opět do historie oddílu. Žádný úraz, žádné zdravotní problémy. Co více si přát. Navštívil nás zde dokonce i starosta našeho města, Roudnice nad Labem, pan František Paďelek, což bylo velmi milé a příjemné.

*Vratislav Florián,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem*

Příměstský tábor Kamínku

První turnus tábora

Uskutečnil se ve dnech 10.-14.7.2023. Jedinečnou možností zabavení dětí v době letních prázdnin využilo mnoho rodičů dětí školou povinných. Celkem jsme zpřijemnili letní volné dny 28 dětem. Celý týden se vinul v duchu Survivoru.

První den si děti vymyslely názvy svých nových kmenů, vytvořily tematické vlajky a bojové pokřiky. Druhý den se konal celodenní výlet autobusem do ZOO Lešná ve Zlíně, kde pracuje i jeden z našich vedoucích jako lékař.

Další den dopoledne proběhla soutěž mezi kmeny Kamínci a Ptáčci. Házení pytlíků do díry, tunel, hod diskem, stavění kostek, chůze na chůdách a hod kulíčkami. Odpoledne jsme navštívili Městský úřad v Chropyni. Tam nás mile přivítal pan starosta Mgr. Michal Vlasatý, který nám udělal pěknou prohlídku celého úřadu.

Ve čtvrtek dopoledne děti čekala travovka, kterou zdatně zvládly. Odpoledne nám začalo pršet, takže naplánovaná střelba ze vzduchovky se změnila na střelbu z luku.

Poslední den jsme se všichni vydali na výlet do Kroměříže. Navštívili jsme zdejší zrcadlové bludiště, které se všem dětem velice líbilo. Poté jsme se osvěžili výbornou zmrzlinou a frčeli zpět do Chropyně. Odpoledne nás čekala prohlídka chropynského zámku. Na závěr celého týdne proběhlo vyhlášení výsledků, předání pamětních listů a odměn. Děti byly spokojené a my také.

Co zde také určitě stojí za zmínku je to, kde jsme se celý týden stravovali. Snídaně a svačinku jsme si zajišťovali sami, avšak obědy nám připravovaly kuchařky z místní školní jídelny a my mnohokrát děkujeme jim i panu řediteli Zbyňku Třískovi za tuto možnost.

Dále patří velké poděkování všem vedoucím, kteří se o děti starali a vymysleli pro ně akční program na celý týden. Jmenovitě tedy - Petru Zavadilovi alias Drobečkovi, Zuzce Horákové, Nikči Hofírkové alias Hofíně, Hanči Žemličkové a naší hlavní vedoucí Hance Paňákové alias Hani Pani. Děkujeme také panu Menšíkovi, který všem dětem koupil zmrzlinu.

Poděkování patří i vám všem rodičům, kteří jste nám svěřili své ratolesti a důvěřovali jste nám, že se o ně postaráme, jak nejlépe umíme. Snad se nám to povedlo.

Druhý turnus

Tento „příměšťák“ se konal ve dnech 24.-28.7.2023. V pondělí jsme si vyrobili trička a vymysleli pokřiky. Kmeny si daly názvy Pokémoni a Drsnáci. Nejdříve jsme se všichni navzájem seznámili a rovnou šli střílet z luku. V úterý proběhl výlet do kroměřížského muzea, kde se děti seznámily s různými aktivitami.

Další den jsme opět navštívili Městský úřad v Chropyni a pana starostu.

Čtvrtek byl dnem ohňů. Děti se naučily stavět ohniště, jak rozdělat oheň a dozvěděly se, k čemu slouží různé druhy ohňů. Poslední den jsme si zopakovali zrcadlové bludiště. Celý týden byl hodně podobný prvnímu turnusu. Hráli jsme vybíjeňnou, vyvolávku, záchranku a další superhry. Děkujeme restauraci Stop za možnost stravování.

Velké poděkování patří městu Chropyně za finanční podporu. Oba tábory byly také zapojeny do projektu Komunitní Jižní Haná.

*Bára Křižanová,
TOM Kamínek, Chropyně*

Dovolená na Olympu aneb Zeus bez Dia

Další tábor za námi! Na louce nedaleko Zbyslavic jsme prožili dva týdny plné dobrodružství a zábavy. Veškeré táborové dění řídili řeční bohové, kteří k nám v čele se Zeusem bez Dia promlouvali přímo z olympského návrší.

Parta bohů už se velmi těšila na svou vysněnou dovolenou, kdy si u cestovky Cháron zakoupila poukaz na splouvání řeky Styx, a hledala za sebe na Olymp náhradu.

Adeptů (táborových družin) bylo hned sedm, a tak jsme se pustili do soutěžních her, jejichž názvy hovoří za vše: Toulaví bohové, Stavitelé chrámů, Pošetilost krále Midase, Poklady z podsvětí, Antický gamebook, Láaska Olymp přenáší, Cesta za zlatým rounem, Placky à la Zeus, Nošení sov do Athén, Ambrosie aneb Hrdinský čin, Věštkyň z Théb...

Úspěchy ve hrách odměřoval bohoměr, plněný Afroditinými slzami. Není důležité, kdo vyhrál, všechny skupiny prokázaly své mimořádné schopnosti.

To však nebylo zdaleka vše, co jsme zažili. Je třeba přičíst ještě zpívání u ohňů a v jídelně, pozorování raků v potoce, oběti bohům v podobě krátkých divadel, získávání orlích per (1. ranní otužování, 2. nocleh v přístřešku, 3. výběr jedné z disciplín: zhotovení dřevěné misky, chůze na slackline, žonglování, lukostřelba, landart, psaní knihy, výroba Trojského koně), vydání oddílového občasnku Leoš, orientační běh, noční hlídky a tak dále a tak dále.

*Jiří Krajča-Tetřev,
TOM Zlaté šípy, Valašské Meziříčí*

Klubovna Zlatých šípů

TOM Zlaté šípy z Valašského Meziříčí v září oslavil své 55. narozeniny. Léta to byla nadmíru příjemná, kamarádská, v mnohých ohledech i úspěšná. Lví podíl na tom nesl kolektiv neúnavných vedoucích, ale nemalou měrou přispěla i naše klubovna. Máme ji všichni moc rádi, odjakživa nám poskytovala to nejlepší záze-
mí, výjimečná je i její poloha jako stvořená pro turistický oddíl.

Při stavbě před půl stoletím se s ní však jako s klubovnou nepočítalo. Montovaná dřevostavba bez základů byla postavena jako sklad materiálu na pozemku města. Okolnosti tomu chtěly, že se později stala naším druhým domovem.

A právě k 55. výročí oddílu jsme od města Valašského Meziříčí dostali krásný

dárek: klubovna byla převedena do našeho vlastnictví. To nám přineslo radost, jistoty do budoucna, ale i velký závazek.

V první řadě je nutno stavbu zlegalizovat a zkolaudovat. Nebude to jednoduchý proces. Klubovna ve své současné podobě v mnoha ohledech neodpovídá normám pro tento typ budov. Je téměř jisté, že vyroste klubovna nová. Vše je třeba projektově podložit a získat potřebná povolení, což s sebou ponese nemalé náklady.

Přímo na narozeninové oslavě jsme naznačili, že bychom uvítali finanční pomoc, spojenou s projektovou přípravou. Výsledek předčil naše očekávání, během několika dnů přibylo na transparentním účtu pro tento účel zřízeném více než 200 tisíc korun! Šípáci jsou srdcaři, nesmírně si toho vážíme.

Nutno ještě dodat, že rozhodnutí městského úřadu o převodu stavby do našeho vlastnictví se nerodilo nijak lehce. Jsme rádi, že naše snaha byla výrazně podpořena i z ústředí, jmenovitě od náčelníka TN.

I jemu posíláme veliký dík.

*Jan Kopřiva-Kaski,
TOM Zlaté šípy,
Valašské Meziříčí*

Pětaticetihlavá parta tomíků a tomíček z celé republiky zvelebovala poslední srpnový týden hned dvě základny Asociace TOM. Čtyři deštivé dny v Opavenském mlýně využili brigádníci beze zbytku. Čistila a opravovala se čistička – to v hrozném dešti, nevůni, ale o to statečněji a dokonaleji, uklízelo a řezalo se dřevo, mladé paže osmirkovaly a natřely snad kilometr latí a prken na plotě, stolech a lavicích. Ukrutný byl zápas s bujnou trávou. Neodvážnější a nešikovnější tomíci se se záplem věnovali opravě fasády. Po čtrnácti letech od minulé opravy byla již tu a tam ofouklá a zteřelá. Dnes je ale zas jak nová, šambránky kolem dnes změnilly barvu z temně cihlové na starorůžovou, zkrátka mlýnu to zase sluší. Mladí makáči dokázali vyzdít bytelné základny k plotu, odvézt nahromaděné zbytečnosti do sběrného dvora, pohrát si s Rózou a Bety, věnovat se brigádní hře a zazpívat si v mlýnici.

V druhé polovině týdne pokračovalo brigádníčení ve sloupském herberku. Tam je po bezmála třídní robotě pěkně vymalovaná jídelna a toalety, chodníky jsou zbaveny plevelu, je připraven nový stožár pro jarní vztyčení, okna jsou čistá zrovna k zešílení. Císař Ferdinand blahé paměti by byl na herberk svého jména hrdý.

Píšu to každoročně a rád zopakuji, že naše mládež z Hradce Králové, Sedlčan, Dobranova, Rapšachu, Kamenického Šenova, České Lípy, Prahy, Ostravy, Roztok a vůbec odevšad je **pracovitá, vtipná, společenská**, že si poradí i s přemnoženými hraboši – a že je to s ní moc prima.

Tomáš Novotný

Brigáda po dvacáté

Čeští tomíci v Korutanech

Jako každoročně, i letos se skupina našich tomíků v rámci dlouhodobé spolupráce s mládeží Rakouského turistického klubu (ÖTK) zúčastnila jejich letního srazu, který se konal ve dnech 9.7.-5. 8. 2023 u jezera Turnersee v Korutanech.

Sobotní večer byl zahájen poděkováním a předáním pamětního talíře k výročí 135 let spolupráce ÖTK a KČT a téměř pětadvacetileté spolupráce mezi Asociací TOM ČR a mládeží ÖTK a představením zúčastněných sekcí ÖTK a TOM Vsetín.

Jako vloni, i letos se srazu zúčastnila i členka KČT, právnička významného předsedy KČT a zakladatele Českého olympijského výboru Dr. Jiřího Gutha – Jarkovského. Připomněli jsme si též společnou historii, kdy do r. 1913 byl KČT 10 let kolektivním členem ÖTK.

A jak jsme se měli? Již před akcí jsme dostali tipy na výlety v blízkém okolí. Jednalo se o výstupy na hory, návštěvy soutěsek a vodopádů, muzea i města.

My jsme si vybírali vždy ráno, dle předpovědi počasí, která se neustále měnila, jen na konec týdne zůstávala beze změn – a to s deštěm. Začátkem týdne jsme vyráželi do hor a na konci měli čas na papouščí ZOO a muzea.

A tak jsme navštívili vrchol Hochobir, oblíbený místní turistický cíl 2 139 m vysoký, soutěsku Tscheppaschlucht Ferlach, vodopád Wildensteiner Wasserfall, absol-

vovali hřebenovku z Končnikova vrhu na Feistritzer Spize ve výšce ca 2100 m.n.m., dále vrchol Topitza s krásnými alpskými loukami a nezapomněli jsme ani na Natur und Europaschutzgebiet Sablatnigmoor Eberndorf, kde jsme se od průvodce dozvěděli celou historii oblasti, od ústupu ledovce, přes průběh 2. světové války, odkoupení jezera a nápadu zřídit zde nuda pláž, až po současnost.

Ve čtvrtek večer ovšem přišly bouřky a varování před velkými srážkami s intenzivními bouřkami až do soboty. A tak jsme, jako celý tábor po čtvrté noci, kdy blesk stíhal blesk, sbalili své stany. Raději jsme se přesunuli do jeskyní ve městě Griffen a následně do historického města Graz, kde jsme si prohlédli jeho historické a kulturní zajímavosti.

Přestože jsme pobyt u jezera, které jsme každý den využívali ke koupání, protože bylo krásně čisté a teplé, ukončili o dva dny dříve, tak na pobyt s výborným jídlem na tábořišti a v úžasném prostředí v Korutanech budeme dlouho vzpomínat.

Dodejme, že o dva dny později byla celá oblast evakuována. Odjeli jsme v pravý čas.

*Gabriela Hučíková,
Jiří Homolka,
vedoucí TOM Vsetín*

Pořád svítíme se Světluškou

V podzimním čísle časopisu jste poslední roky čítávali o pouliční Sběrce pro Světlušku. Tu už nadační fond neorganizuje, a tak tomíci poslední dva roky směřují pomoc Světlušce jinam. Pořádají benefiční akce a jako dobrovolníci pomáhají na celorepublikových akcích.

Při Nočních bězích jsou naše oddíly nepostradatelné v Ostravě, Olomouci a také v Brně. Pomáhají na trase směřovat běžce a hlídat bezpečnost, taktéž bývají s ostatními na startu nebo u registrace. Příspěvky do pokladniček vybírali například už v lednu roztočtí tomíci při jejich pochodu Tříkrálová Okoř. Taktéž TOM Lišáci z Přerova na jejich akci Orizaro - pohádkovým lesem nyní v září vybral pěknou částku. TOM Kadao v říjnu pořádá velký Večerní běh pro Světlušku, kde už po dva roky běhává přes 500 běžců. Zajímavým počinem byla dražba trička pro Světlušku. Poslední tričko letošní Hořcové výzvy si vydražil Věna Křepelák z TOM Dakoti.

Jsme velmi rádi a moc děkujeme všem vedoucím a tomíkům, kteří pomáhají dobré věci.

Pokud byste se i vy se svým oddílem chtěli přidat a zorganizovat buď benefiční akci nebo jako jednotlivci pomoci při akcích Světlušky, neváhejte a kontaktujte koordinátorku Anežku Šubrtovou na klanova@seznam.cz.

*Anežka Šubrtová,
TOM Robinsoni,
Poděbrady*

Večerní běh pro Světlušku

Dne 4. 10. 2023 se v městských sadech v Opavě konal Večerní běh pro Světlušku. Účast byla hojná: 682 registrovaných běžců za velké účasti přihlížející veřejnosti, k tomu 61 pekařek a kuchařek slaneho a sladkého baru.

Také výčet aktivit byl lákavý: jízda na tandemové kole, chůze s bílou holí, hmatové pomůcky, showdown, Braillovo písmo a Pichtův psací stroj (ZŠ Havlíčkova Opava), zvuková střelnice (Charita Opava), dřevěné hry pro mládež (z dílny Ivo Hopa Skočka), aktivity TOM KADAO, slackline, sladký a slaný bar, nealko nápoje, nealko punč a aktivity pro děti (LIONS Club), koncert skupiny P.E.T.R a zpívání dětí opavských základních škol, trasy běhu 2 a 3 km kolem Stříbrného jezera. TOM KADAO děkuje za pomoc a podporu všem, kteří se této akce zúčastnili.

A výsledek? Z účtu TOM KADAO Podpora potřebných na účet Nadace Světlušky bylo odesláno 147 062 Kč!

Tom Weicht,
TOM KADAO, Opava

World (is) in Your Hands

V oddílu TOM Dumánci organizujeme už šestý rok nejrůznější mládežnické projekty v rámci programu Erasmus+ na našem tábořišti u řeky Lužnice. Letos v červnu jsme uspořádali výměnu mládeže s názvem „World in Your Hands“. S účastníky z Česka, Španělska a Arménie jsme diskutovali o současném světě – o úžasných možnostech, které nabízí, a o problémech, které před námi leží. K tomu samozřejmě nechyběla spousta her, výlety, venkovní aktivity a táboračky.

Většina podobných Erasmus+ projektů se odehrává v hotelech, kde mají účastníci velkou míru pohodlí a nemusí se zabývat praktickými věcmi, jako je příprava jídla, mytí nádobí nebo úklid pokoje. I my ve studenější části roku rádi zamíříme s projektem do hotelu a poskytneme účastníkům možnost se soustředit jenom na připravený program a nové vědomosti. V létě nás pak ale znovu a znovu těší připravovat projekty na tábořišti, protože dávají účastníkům něco víc.

Pro spoustu mladých dospělých je takový projekt v přírodě příležitostí dohnat něco, co třeba v dětství „nestihli“ zažít, často proto, že v jejich zemích se dětské tábory netěší takové oblibě, anebo mají jinou podobu. Mnoho z nich poprvé zkusí jet na kánoji, rozdělat oheň, vydat se do lesa po tmě nebo uvařit pro ostatní. Nakonec na nás ale vždy čeká skvělý pocit z toho, že tábořiště opouští skupina mladých lidí, kteří se v určitém ohledu překonali a dokázali něco, co sami od sebe nečekali. Přečtěte si, co o projektu „World in Your Hands“ píše účastnice Beáta:

„Když jsem viděla nabídku projektu v přírodě, neváhala jsem a ihned jsem věděla, že se zúčastním. Kromě Čechů zde byli také účastníci ze Španělska a Arménie. Po prvních pár dnech stydlivého ticha se promily ledy a všichni jsme mezi sebou na-

šli kamarády. Stres z jazykových nedostatků, který jsem při příjezdu měla, se mi opadl hned, jakmile se se mnou dívky ze Španělska chtěly dorozumívat přes překladáče. Z toho jsem pochopila, že nejsem jediná, která si svou schopností mluvit anglicky není úplně jistá.

Během dopoledního programu jsme se každý den všichni dozvěděli mnoho informací o fungování jiných zemí. Tématem byla například politika, zdravotnictví, sociální péče, školství nebo pohled všech zemí na stejnopohlavní páry. Kromě toho jsme také po celou dobu pracovali na komunikačních dovednostech a na tom, jak působíme na ostatní lidi. Ve skupinách jsme pak vymýšleli reálné i méně reálné cesty, jak zastavit, nebo alespoň nezhoršovat problémy co tuto planetu a její obyvatele ohrožují. Z této aktivity si nejvíce pamatuju moment, kdy jedna ze skupin představila návrh jíst lidi k zastavení hladovění, což zároveň vyřeší i problém s přelidněním.

Posledním a samozřejmě velmi podstatným bodem byly národní dny, kdy si účastníci každé země připravili dopolední program pro ostatní a k večeri uvařili své typické národní jídlo. Jsem vděčná, že jsem měla příležitost tu být.“ Zajímá vás, jak naše národní dny letos vypadaly, co jsme se od ostatních naučili a jaké výborné tradiční recepty jsme ochutnali u večere? Podívejte se na krátkou „kroniku“ národních dnů na našich stránkách: dumanci.cz/kronika.

A pokud vás Beátina zkušenost zaujala a chtěli byste zažít něco podobného, sledujte nabídku našich projektů a na některý se k nám přidejte: dumanci.cz/prace-mladez

Mája Svobodová,
TOM Dumánci, Tábor

Moravská letní táborová škola 2023

V druhé polovině srpna proběhla na základně Polana ve Vsetínských vrších letní táborová škola pro 24 mladých tomičků z celé republiky. Asociace TOM vytváří prostřednictvím letní školy podmínky pro vzájemné mezioddílové propojení a inspiraci, podporuje mladé vedoucí v jejich oddílové činnosti a snaží se je motivovat, aby své oddíly vedli, rozvíjeli a posouvali vpřed.

Účastníci dorazili na Polanu v pátek 18.8., kde je po zdolání ostrého hřebene čekalo společné přivítání, řada seznamovacích aktivit a grilovačka. Základna na Polaně je jedinečná svou nádhernou přírodou, takže se všichni účastníci mohli těšit na noční oblohu a krásné východy slunce nad horizontem, které si mohli vychutnávat po celý týden.

První tři dny byly od rána do večera programově velmi nabitě. Zabývali jsme se třeba tématy spojenými s hodnotovým rámcem vedoucího oddílu, tedy jaký by měl být člověk, pokud chce vést a inspirovat druhé a převzít tak důležitou roli ve společnosti. Seznámili jsme se také s respektující výchovou, vhodnými principy

komunikace směrem k dětem i rodičům nebo s konceptem 7 návyků úspěšných teenagerů. Důležitou součástí programu bylo povídání o tom, jak svůj oddíl vůbec pojmut. Jaké výhody má soutěžní koncept proti nesoutěžnímu, nebo jestli v dnešních oddílech mají místo odměny a tresty. Snahou organizátorů bylo každé téma otevřít nejprve příhodnou zážitkovou aktivitou a teprve poté téma otevřít v následujících reflexích, při kterých se účastníci mohli seznámit s tím, jak funguje učení prožitkem a že hra nebo aktivita není cílem, nýbrž prostředkem učení.

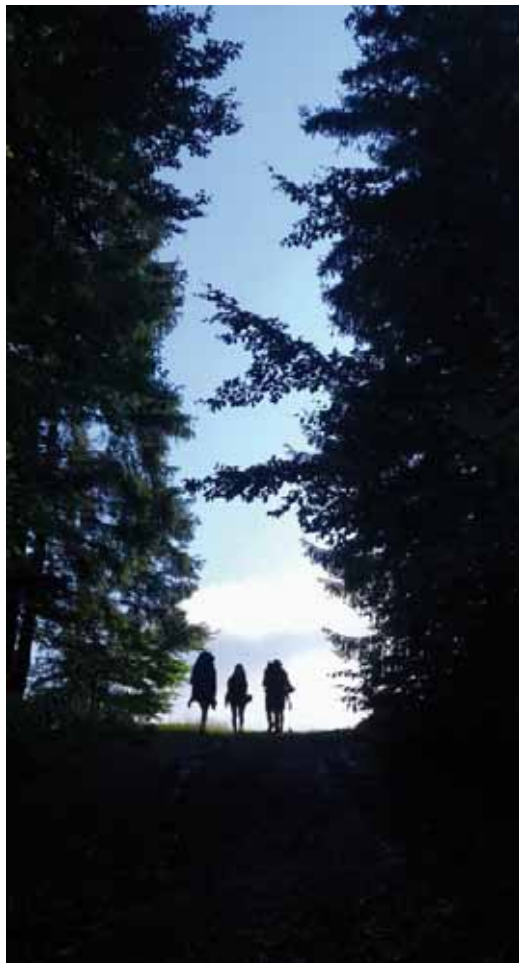
Po dnech strávených na základně čekala účastníky náročnější akce. Do určitého časového limitu a za několika podmínek bylo potřeba navštívit tři beskydské vrcholy – Velký Javorník, Radhošť a Lysou horu. Ve třech expedičních týmech účastníci dohromady ušli 939 km, zažili déšť a bouři, ale všechna příkoří překonali a dorazili na společnou snídani na Beneškách. Po cestě třeba zjistili, že se dá Lysá hora zdolat v nazouvácích, že se z pytle na odpadky dá vytvořit téměř cokoli a také kolik toho člověk dokáže, když neví, do čeho jde. Po návratu si účastníci od Petry a Dušana Hanákových poslechlí zajímavé povídání o černožském posvátném kruhu, který se může stát inspirací pro jejich osobní životní příběhy.

Celý týden se nesl v duchu pohodové a kreativní atmosféry. My pevně věříme, že byl tento čas pro účastníky přínosný, ať už po pracovní oddílové stránce nebo po té osobní. Děkujeme za příležitost vedení Asociace TOM a budeme se těšit na příště.

*Petr Němčík,
vedoucí táborové školy,
TOM Medvědí stopa, Holešov*

Z ČINNOSTI Klubu českých turistů

Stezka českým Banátem

Již podruhé se Klub českých turistů (KČT) zúčastnil banátského hudebního festivalu v Eibentále. Podobně jako loni jsme se setkali s vřelým přijetím a oceněním práce, kterou zde KČT provádí. Celá naše skupina, mimo provozování festivalového stánku, odvedla velký kus turistické práce, která vyplnila celou naši týdenní misi.

Největším úkolem byla výměna 71 turistických směrovek, které jsou doslova rozesety po celém rumunském Banátu, přesněji ve všech zdejších českých vesnicích a na některých (většinou vzdálených) rozcestích. Skvělé bylo, že nám s výměnou pomáhali místní lidé.

Například v Gerniku pan Maštalíř, který nás celý den vozil traktorem, v Rovensku Tomáš Pražák, který nastartoval svoji pověstnou motorku a odvezl nás na místo, kde bylo třeba zřídit nový TIM. To v značkářské řeči znamená turistické informační místo. Mimo domorodců nám pomáhali i samotní účastníci festivalu. Například Jarďa, jehož příjmení vlastně doteď neznáme a který odmítal jakoukoli finanční úhradu, vzal svůj džíp a odvezl nás 10 km pustinou na místo, kde jsme na jaře ukončili „jarní“ značení a kvůli dešti dál nemohli pokračovat. I díky němu jsme celou trasu dokončili a na festivalu mohli oznámit JE HOTOVO.

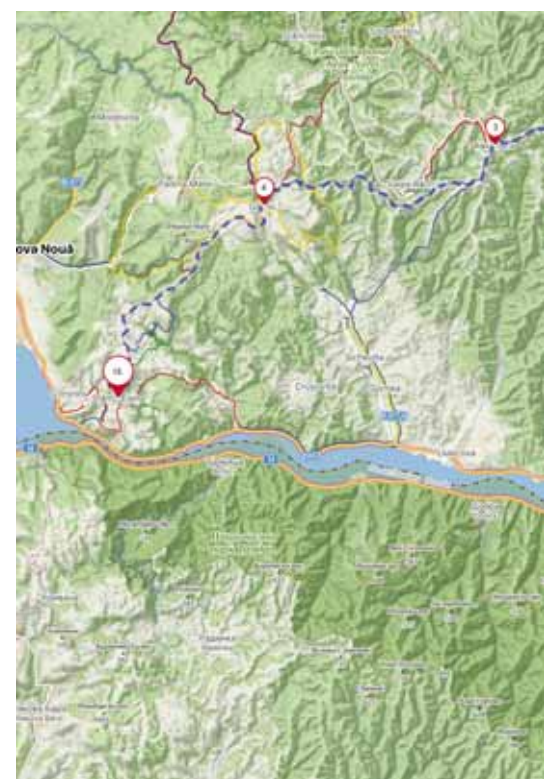
Značení z nejbližší vesnice Šumice je opět obnoveno a navíc se můžete prostřednictvím našich značek dostat na zdejší nejvyšší horu s nádherným kruhovým rozhledem nesoucí název Svinecea Mare.

Smysl aktivit KČT ve zdejší oblasti navíc umocnil zakladatel Stezky Českem Martin Úbl, který na festivalu představil projekt „Stezka českým Banátem“. V podstatě se jedná o období Stezky Českem, ale v prostředí banátských hor. S tímto projektem mu pomáhali i značkaři KČT, kteří při jarní obnově značení znamenávali i důležitá místa (studánky, místa na přespání...), která se objevila v itineráři Stezky českým Banátem. Myslíme si, že tato spolupráce přiláká na zdejší turistické trasy více lidí a tím se jen umocní smysl turistického značení, které zde KČT realizuje.

Jako pomyslnou třešničkou na dortu pak bylo představení Stezky českým Banátem na hlavním pódiu hudebního festivalu. Nadšené ovace návštěvníků nám daly zažít pocit, že KČT má i v dnešní době co nabídnout a lidé naši práci oceňují.

Za organizátory akce

Zbyněk Báča

Když vás při chůzi bolí nohy a vy nevíte proč

Naše chodidla na sebe vzala v procesu evoluce nelehký úděl nést na sobě váhu člověka. Jsou vystavena váze celého těla a vlastně celý život jim nakládáme ještě něco navíc. Přenášíme různé náklady v podobě tašek a batohů. Postupem let někteří přidávají zátěž v podobě nadváhy vyplývající z našeho životního stylu. Když si uvědomíte, že navíc chodidlo nezatěžujeme rovnoměrně, ale jen některé jeho části. Není se co divit, že z nerovnoměrné zátěže vznikají různé zdravotní problémy spojené s bolestí různých částí nohou.

Pokud tyto bolesti důvěrně znáte a hledáte cestu, jak z toho ven, mám pro vás jeden tip. Od dětství mám ploché nohy a mám stále větší problém s vhodnými vložkami do bot, které mi většinou nepadnou. Na doporučení jsem dostal kontakt na podiatrické vyšetření, které spočívá v tom, že si stoupnete a následně se projdete po tzv. tenzometrické desce, která snímá rozložení tlaků pod ploškou nohy při statickém stoji a při chůzi.

Vyšetření trvá cca 10 minut. Na základě vyšetření jsou vám navrženy vhodné vložky do bot, které jsou navíc individuálně upraveny. Zároveň dostanete doporučení na vhodnou obuv a potřebné cviky. Jak jsem se následně dozvěděl, tak toto vyšetření využívají i zcela zdraví jedinci a sportovci, kteří si uvědomují, že kvalitní obutí je prostě základ.

Tato vyšetření začínají doporučovat i „osvědčení“ lékaři, kteří si uvědomují, že spousta problémů vychází právě od chodidel. Bohužel ve svých narvaných ordinacích nemají moc času řešit příčinu bolesti, která často vychází z jiného místa, než se bolest projevuje.

Jedinou nevýhodou vyšetření je skutečnost, že vyšetření není hrazeno žádnou zdravotní pojišťovnou. Vyšetření a upravené vložky si musíte hradit sami. Na druhou stranu, pokud je tu něco, co vám vyřeší bolest, napraví držení těla a předejde budoucím problémům, většina z nás si prostě vyšetření zaplatí.

Popisované vyšetření dnes provádí celá řada odborníků. Pokud bydlíte poblíž Liberce, tak vám mohu z vlastní zkušenosti doporučit doc. PhDr. Soňu Jandovou, Ph.D. Prosim nezalekněte se uvedených titulů. Doktorka Jandová mě doslova dostala svým lidským přístupem, který mi často chybí v lékařských ordinacích. Jak jsem se od ní dozvěděl, tak její ordinaci navštěvuje řada mladých lidí, provozujících různé druhy sportů. Vedle toho, že je uznávanou specialistkou je i skvělou sportovkyní, takže si s ní budete mít určitě o čem povídat.

Kontakt: www.sonajandova.cz.

Zbyněk Báča

Lesní moudrost je životní moudrost

Dneska mi odplynul jeden sen. Měli jsme možnost koupit nádherný srub, který vlastnil Václav Šolc. Tohoto známého spisovatele jsem měl tu čest párkrát navštívit v jeho nádherném bytě v Podolí. Byl to tehdy už staříček pán, ale mluvil na mě ajmarsky a kečuánsky a já byl v sedmém nebi, byl to můj vzor. I tohle psaní je formou truchlení, abych mohl jít dál. A tak se řídím tím, co říká nejen moje manželka: *Vesmír ti nikdy neřekne ne. Řekne buď „ano“ nebo „teď ještě ne“ nebo „mám pro tebe něco lepšího“.* Vím, že se o mě Velký duch dobře stará i v tomhle případě a s pokorou to přijímám.

Vesmír, Bůh, energie ve všem, program běžící na pozadí všeho – nazvějme tuhle duchovní sílu jakýmkoli názvem. Už dlouho vím, že tahle síla existuje, mnohokrát jsem ji zažil, a tak ve mně není víra, ale vědění. Cožpak u něčeho tak přesahujícího a všeobjímajícího záleží na pojmenování? Já ji říkám Velký Duch. Mohu ale také říci Duchové, síly. I náš běžný jazyk to vyjadřuje, když říkáme: „tohle místo má ducha“. Kde je vlastně místo, kde zažíváte nejvíc Ducha? Pro mě je to příroda. A podobně to měl i E.T. Seton, jak o tom hezky píše Pavel Hošek v knize *Evangelium podle Setona*.

Uctívej Velkého Ducha, říká woodcrafterský zákon. Uctívej pro mě znameňná pracuj na vztahu k této síle, silám, Duchu, duchům. Uvěř a proveď, spolupracuj s ní, je to síla spolupracující. Připomínej si a hledej její existenci každý den. Odevzdávej se jí – není to síla, která jen plní přání nebo nás zbavuje zlých skutků, když ji potřebujeme. Hledání Ducha bývá většinou záležitostí druhé poloviny života (knihu Richarda Rohra *Pád vzhůru* jsem již doporučoval). Ale podle mě je dobré učit vztahu k věcem, co nás přesahují, již děti. Návod k tomu podává Pavel Řičan a Pavlína Janošová v knize *Spirituální výchova v rodině* (a jsou i další).

Možná bude inspirativní, když popíšu, jak se vztahuji k Duchu já. Už jsem o tom psal v prvním článku této série. Doplňuji další mé postřehy. Tedy například děkuji za vše, co mám – v duchu, při modlitbě. Anebo žádám – v duchu, při modlitbě anebo když jako šaman cestuji do horního nebo dolního světa. Cíleně vyhledávám místa, zážitky i lidi, kde se mohu setkat s Duchem. Anebo to dělám fyzicky – například v batohu vedle telefonu, lékárníčky a peněženky stále nosím váček se šalvějí. Když je třeba, nechávám špetku na

určitém místě pro jeho ducha jako prosbu nebo jako poděkování. Myslím, že i krmení ptáčků je taková komunikace.

Na táboře dáváme první sousto našeho jídla ohni jako poděkování. Zapichuji nalezená pera do kůry stromů. Na místech, kde jsem strávil noc na vandru, nechávám bavlněnou stuhu jako poděkování duchům anebo uvážu bylinkový váček s prosbou nebo poděkováním tak, jak to dělali (nejen) pláňoví indiáni. Když jsem navštívil posvátnou horu Bear Butte, byl jsem fascinován tisíci a tisíci těchto váčků rozvěšených na stromech po celém kopci.

Ve woodcrafterském zákonu se dále píše *respektuj víru jiných, neboť nikdo nezná celou pravdu a každý, kdo pokorně věří, má právo na naši úctu.* Pokora, respekt, úcta – k Velkému Duchu, ale také lidem. I když s nimi třeba nesouhlasíme, i když nás rozčilují. Je snadnější prokazovat respekt někomu, kdo nás nedráždí, je nám jedno nebo s ním souhlasíme, než tomu, kdo koná opačně. Ale i to je důležité se učit, hlavně pro sebe.

Pokora, respekt, úcta – k Velkému Duchu, k lidem, ale také ostatním bytostem na naší planetě. Současnost vyzdvihuje individualismus. Ten je přínosem – mimo jiné vede k osobnímu rozvoji všech, kdo chtějí. Nástrojů, času a příležitostí máme více než kdykoli v historii. Ale na druhou stranu má individualismus i svou stinnou stránku, a to je přílišné zaměření na sebe. Pozorují, že osobní rozvoj se díky němu dostal do širšího povědomí a je praktikován, ale celospolečensky chybí duchovní rozvoj anebo vztah k přesahu. Hledáme jej někdy zvláštními způsoby, ale učíme se to.

Vědět, že duchovní síly jsou tu, je aktuální téma, říká Michael Harner, a já s ním souhlasím. Ve velkých náboženstvích nenacházíme úctu k dalším bytostem obývajícím Zemi a úctu k planetě samotné a spirituální komunikaci s nimi. Přežití lidí závisí na životním prostředí planety. Respekt či úcta ale nestačí, říká Harner. Je nutné, abychom intimně a přátelsky komunikovali se všemi svými příbuznými, jak říkají indiáni. Se zvířaty, rostlinami, kameny, vodou, duchy – to vše je naše rodina, kterou jsme neustále obklopeni a která nás neustále podporuje. A to i v případech, když se děje něco, co nechceš. I tehdy pocítuji pokoru.

Jaký je váš pohled? Napište na ablakela@gmail.com.

Josef Porsch – Ablakela

Mikešovo nožobraní

...řízný a vostrý občasník o nožích určený všem nožomilům

Mora Eldris

V tomto seriálu se objevilo již poměrně velké množství nožů malých, větších, i opravdu velkých. Tentokrát si vezmeme na paškál opravdu malý nožík firmy Morakniv jménem Mora Eldris v jeho cenově nejdostupnějším provedení. Tento malý pevný nůž, výrobcem označený jako kapsní (a do kapsy se opravdu vejde) slouží spíše jako nástroj vedlejší, doplňkový. Při nákupu dostanete pouze nožík v plastovém toulcovém pouzdře. Čepel je v tomto případě opatřena jednoduchým skandinávským výbrusem. Poměrně krátká a baculatá rukojeť nože z plastu je, stejně jako pouzdro, vyráběna v několika barevných provedeních.

Trn čepele uvnitř rukojeti dosahuje až k otvoru pro šňůru. Pouzdro je univerzální pravo levé, je tedy jedno, jak máte nožík otočený při jeho zasouvání do pouzdra. Stačí dodržet zásadu, že čepel patří do pouzdra. V dalších verzích můžete dostat nožík s kombinovaným ostřím, kdy je oboustranně ostří u špičky broušen pod ostřejším úhlem než jeho rovná část, nebo nožík doplněný o poutko na opasek či závěs na krk, případně ještě o křesadlo firesteel.

Tyto doplňky si výrobce nechá dobře zaplatit, a tak není na škodu zapojit vlastní šikovné ruce. Jako závěs na krk stačí jakákoli šňůrka. Provléknete ji dvěma otvory v pouzdře u špičky. Jištění nože lze vyrobit během třiceti minut z kousku kůže, sedlářské nitě na sešití a jednoho druhu na zapínání. Kůži na jistící řemínek nebo závěsné poutko bych doporučil zhruba jeden a půl až dva milimetry silnou. Použil jsem jen milimetrovou a není to úplně to pravé.

Při přípravě potravy často narazíte na limity nože. Jsou dány jeho opravdu krátkou čepelí. Uříznutí prutu na opečené špekáčku je asi tak maximální zátěž pro takhle krátkou čepelku. Test spočívající v rozporcování kuřete proběhl sice úspěšně, na dalšího původně opeřence jsem však použil delší nůž.

Vykuchání pstruhů zakoupených z rybářských sádek šlo i s tímto mrňousem dobře. Kdyby byl ještě naživu můj tatík, zcela jistě by s ním stahoval králíka k nedělnímu obědu. O nějaké krájení chleba jsem se ani nepokoušel, rohlík podélně rozříznout lze. Rozkrojení jablka už bylo bez problému a do lesa na houby je té-

měř ideální. Kolem jdoucí mlsounka domáci mě právě prakticky přesvědčila, že je to naprosto geniální nástroj na rozříznutí sáčku piškotů a jejich následné mazání nutelou. Při drobnějších pracích se dřevem, ať už šlo o jezka na podpal nebo vyřezávání ze dřeva, se nožík choval slušně.

Bez výtky se obešlo i holení konců vodičů při elektrikařských pracích. Eldris je dobrým pomocníkem i při řezání usní v rámci drobných brašnářských prací, jako je vyříznutí tvaru budoucího pouzdra na nůž či jiný předmět. Na co se nožík hodí poměrně dobře, to jsou drobné práce na zahrádce. Přesněji tedy takové to uříznutí pažitky či petrželky, zkrácení větvičky keře či stromku, řezání stopek při sklizni okurek, cuket, dýní hokaido a podobné lehčí práce. **Není problém pūlit Eldrisem švestky na koláč před vyjmutím pecky, ale tuto práci i já obvykle provádím prostým rozloupnutím rukou. Pūlení čerstvě uzrálých fíků jde jako po másle.**

Cena nože cca 550 Kč, nůž s kombinovaným ostřím cca 750 Kč, nůž se závěsem na opasek cca 1080 Kč, nůž se závěsem na krk a škrtaďem cca 1230 Kč.

Jiří Lukeš - Mikeš

Míry a váhy:

Délka čepele:	59 mm
Celková délka:	153 mm
Tloušťka čepele:	2 mm
Hmotnost:	79 g

Chlebová pec Stopařů z Jirkova

Jirkovští tomíci v roce 2023 dokončili stavbu repliky barokní chlebové pece. Plně funkční pec si postavili vlastními silami na zahradě u své klubovny v Jirkově.

Tomíci na letním táboře v roce 2022 pekli táborový chléb celých čtrnáct dní. Tato dovednost byla na táboře vítaným zpestřením a ve velmi krátké době se naučili těsto připravovat bez účasti vedoucích.

Ale po táboře to najednou bylo vše pryč. Vrátili jsme se do všedních dní ve městě a dovednost zůstala na táboře. Nechtěli jsme to tak nechat.

Začalo to nevinně. Brouzdání po netu přineslo kontakt a následně byla na světě hromada cihel. Neúnavně prsty nadšeně běhaly po klávesnici a najednou byla ta krása před očima. Plán byl představen členům oddílu, u nichž sklídl velký úspěch. **V hlavě jsme měli plán, v ruce knihu a první cihlu, když jsme vyřkli termín prvního veřejného pečení chleba u tomíků.**

Cihly na stavbu bylo nutné dopravit z vrcholku Krušných hor do města. To se bez objednaného auta s větší kapacitou ložné plochy než má osobní vůz, neobešlo. S tím nám pomohl tatínek člena oddílu. Musím přiznat, že čekání na termín svozu bylo dlouhé. Při plánování realizace bylo jasné, že hrajeme o čas, neboť léto bylo pryč, podzim přicházel a v zimě se stavět nedá.

Stavba pece probíhala postupně dle informací v knize, doplněná samostudiem, protože u stavby nám nepomáhal žádný zedník ani pecař. Tomíkům prošlo rukama téměř 1500 cihel, a to několikrát. Při přípravě nutných doplňujících prací jsme využili i znalosti ze školy, zvláště když jsme počítali kruhovou úseč.

Nejtěžší a také nejzajímavější byla stavba hlavní klenby pece a následně stavba krycí klenby. Na obrázcích a v popisu v knize na tom nic není, ale ve skutečnosti pro člověka mimo toto řemeslo to přinášelo hodně nového. Tímto však neříkám, že ostatní byla procházka růžovým sadem. Celá stavba je technicky velmi zajímavá. Tím myslím i to, co na první pohled vidět není.

Pec je postavena na dvou hlavních nohách, o které se opírá klenba. Klenba je přemostění, nese skutečně celou váhu pece. Klenbu bylo nutné obezdít, dokud podstavec pece netvořil pohledově kvádr. Ještě než přišla zima, a to bylo naší hlavní snahou, jsme na tento podstavec umístili cihlové hurdisky, které tvoří v útrobách pece pískové lože a zároveň slouží i jako tepelný izolant. Toto vše bylo opět obezděno. A to byl konec pracovní činnosti před zimou. Skutečně jsme pracovali až do konce listopadu, co nám jen teplota dovolila. Následnou etapou už bylo samotné stavění pece.

Při stavbě nám také v určitých dnech hrálo do noty počasí. Bez slunečného dne bychom neusušili písek, kterým bylo nutné zasypat pískové lože, abychom mohli vydláždít dno pece. Další víkendy již byly věnovány stavbě hlavní klenby, kterou bylo nutné postavit během jednoho víkendu, aby nám stavební plán pěkně frčel. Sváteční dny v květnu jsme využili k přípravě prací a následně postavili druhou krycí klenbu. Mezi klenbami je nasypán říční kámen, což je také izolační vrstva, která má za úkol absorbovat teplo a udržovat jej v peci.

Měli jsme ještě nezaschlou maltu a už jsme se vrhli na odstranění podložení vnitřní klenby. Tolik jsme se těšili na ten pohled do naší pece. Pohled to byl nádherný. Měli jsme postaveno.

Dalším úkolem bylo pec řádně usušit, vypálit. To probíhalo po dobu devíti dní. Každý večer a každé ráno bylo potřeba v peci zatopit a postupným přidáváním většího množství paliva zvyšovat teplotu v peci.

Zhruba v polovině sušení pece se to stalo. **Pec nám praskla!** Zajásali jsme. Divné, že? Ale je to tak, pec musí prasknout a to viditelně na povrchu. Je to pochvala, kterou nám dává sama pec a říká tím, že jsme ji dobře postavili. V peci totiž při topení dochází vlivem tepla k velkému rozpínání a energie musí někud ven. Pec si musí ulevit, odfouknout, uvolnit to napětí. Pokud by prasklina nebyla viditelně

zvenčí, bylo by jasné, že praskla uvnitř. Takové peci není pomoci. Dříve či později by se provalila hlavní klenba a pec by spadla. Na sušení jsme hned navázali, pec zkušebně roztopili a chleba, rohlíky i maso upekli.

Pec je provozuschopná. **Máme u klubovny repliku barokní pece a je plně funkční!** Jsme na sebe hrdí a já jako vedoucí jsem hrdý na tomíky, neboť bez jejich účasti by pec nestála. Patří jim všem velké poděkování. Postavili jsme společně krásnou skrytě složitou stavbu. Takovéto peci v Čechách naleznete, staví je pan mistr pecař Závacký, od něhož máme i knihu, kterou napsal a podle které jsme stavěli. Ale naše pec je zvláštní – stavěli ji tomíci! Jsem hrdým vedoucím, protože mám oddíl plný pecařů.

Dostali jsme našeho tomického slova – pec jsme postavili a termín veřejného pečení, který byl naplánován jen s cihlou v ruce, jsme dodrželi. 26. 8. 2023 tomíci pekli chleba ve své, vlastníma rukama postavené peci.

A je tu ještě jedna důležitá věc. Každý, kdo během stavby pece tu krásu a velikost viděl, pronášel slova „To je pecka“. A tak je naše pec pojmenována PECKA – naše „ATOMova PECKA“.

Jiří Černer-Červenáček,
TOM Stopaři, Jirkov

Vonderrhein, krásná švýcarská řeka vody měla dost a už když jsme vyjžděli z kempu v městečku Trun bylo jasné, že nás čeká báječný vodácký den. Nádher- ný skalnatý kaňon řeky, kterým se prodí- rá železnice, nám dal za pravdu, když jsme projížděli přejezmi Vonderrheinu z Ilanz do Reichenau. Další den jsme strávili v horách na opačné straně horského údolí. Bus nás i s koly vytáhl do Oberalppassu, do výše 2100 m n.m., odkud jsme vyrazi- li „rýnskou“ velmi obtížnou cyklostezkou přes hory zpět do Trun.

Závěr patřil švýcarskému státnímu svátku, oslavující založení Švýcarské fede- race, kdy jsme se přidali a dali se do tan- ce s místními. No a pak už jen deštivá 20 hodinová cesta busem zpět. Je o čem vy- právě!

A pokud máte chuť, klikněte na <https://www.youtube.com/watch?v=SmY61Py-0E-Q>. Tak zase někdy na cestách!

*Tom Weicht,
TOM KADAO, Opava*

Prázdninové putování 2023

Každoročně se parta přátel a členů na- šeho oddílu TOM KADAO Opava vydává na vícedenní cestu Evropou, které zkráče- ně říkáme Outdoor. Výběr destinace však byl velmi složitý, neboť v Evropě panují velká sucha a vodní stavy řek nebyvají v letních měsících příznivé.

Volba letos padla na francouzské Sa- vojské Alpy, kde řeka Durance slibovala vody dostatek a i další řeky v okolí vypa- daly trochu nadějně.

Po návratu z letního stanového tábo- ra jsme přichystali stany, loď, vodácký materiál, naplnili sportovní materiál pro všech 25 účastníků, každý si připravil svůj bike, naplnili plynové bomby, vše nabalili na vlek a mohlo se vyrazit k městům Em- brun a Briancon.

Na čtyři noci jsme zakempovali pří- mo u přírodní vlny Raiboux na řece Du- rance, jejichž 40 kilometrů jsme zvládli na jeden záťah hned následující den. Další den ve francouzských Alpách jsme věno- vali kaňonu řeky Guil, který pod hradem Fort Queyras skrývá překrásnou via ferra- tu nad řekou Guil. Všichni pak urazili na kolech 50 kilometrů zpět do našeho kem- pu New Raiboux.

Další den byl složitější na organizaci. Návštěva historického centra města Bri- ancon byla již jen třešničkou na zážitko- vém dortíku. Cyklisti si celý den vychut- návali trailly v bikeparku Serre Chevalier v horách na řekou Guisane, kterou splou- vali vodáci a někteří dokonce spluli i čtyř- kovou výživnou pasáž do soutoku s ře- kou Durance. A víte, jak se vodák dosta- ne kamkoli, třeba do centra Briancon nebo do kempu? No, vyleze z lodi, sedne na kolo a jede. Bohužel jsme museli měnit program, neboť zamýšlené splutí řek Drac a Ubaye jsme museli pro nedostatek vody zrušit, proto jsme před odjezdem do Itálie spluli Durance podruhé.

Cesta do italského Piemontu k řece Sesii ubíhala v režii všech účastníků, ne-

boť každý nakrmil několikrát autobusový playlist písniček, které jsme používali a bus 300 kilometrů burácel písničkami, kte- ré máme rádi. Ani jsme se nenadáli a byli jsme na konci horského údolí v Alagna Valsesia. Přestože při odjezdu řeka Sesia vodu měla, nyní po týdnu již bylo jasné, že strávíme dny v horách a na kolech, ne- boť voda opět poklesla pod vodácké mož- nosti. Z velmi příjemného kempíku Alag- na jsme vyrazili do překrásných hor Val- sesie. Čtyřčlenná skupina zdolala vrchol Píramide Vincent (4 215 m n.m.), dal- ší vystoupili na místní třítisícovky, zatím- co další parta si osmihodinovým trekem prohlédla prameny, vodopády a přítoky řeky Sesie. Velkým zážitkem pak bylo pro- jetí cyklostezky údolím Sesie, italskými vesničkami nad řekou, zakončené oslavou Janiných narozenin, sportováním a kou- pačkou v raftcentru v Balmuccii.

Na rozdíl od přejezdu z Francie do Itá- lie, byl přejezd z Itálie do Švýcarska k řece Vonderrhein otravný. Především proto, že jsme zkysli ve dvouhodinové koloně na dálnici u Lugana, ale také hlavně proto, že ani řeka Moesa neměla vodu. Přírodě ne- poručíte!

Co bylo o prázdninách, v září a kousku října 2023

❑ Tomíci se rozjeli na letní tábory, vandry a všelijaká prázdninová putování. Uspořádali jich 130.

❑ Pořadatelé Funtomu ohlásili jeho třetí ročník na 8. – 12. května 2024, opět do Svitav, a funtomoví nadšenci zájásali.

❑ Jitka Floriánová z Roudnice poděkovala milým dopisem všem, kdo se nějak zasloužili o Hořcovou výzvu.

❑ Jan Řičný z TOM Zálesák představil činnost svého oddílu tomíků v ostravském Dobrém ránu České televize.

❑ Pavel Vaňásek vzorně připravil základnu v Kamence k prázdninovému provozu.

❑ Jiří Homolka, předseda KČT, navštívil báňovský tábor tomíků z Otrokovic.

❑ Do herberku ve Sloupu se ohlásila k hrůze náčelníka hygienická kontrola z místně příslušné hygienické stanice. Prikázala zavřít bezbranné ložní prádlo do uzamykatelné skříně, neb dosavadní uložení v neprodyšných igelitových vacích shledala nedostatečným, zato si naštěstí nechala vymluvit, že herberk není potřeba uklízet ve dnech, kdy není obsazen. Pisatel těchto řádků musí nicméně rád konstatovat, že oproti komandu hygieniček devastujících svého času mlýn v Oparně se ty českolipské chovaly korektně.

❑ Česká rada dětí a mládeže varovala před hackerskými útoky na bankovní účty u FIO banky. Zasaženy byly některé spolky, od tomíků ale takové zprávy nemáme.

❑ Po velkých přípravách se rozjela letní táborová škola na Polaně. Pořádali ji letos úspěšně tomíci Petra Němčíka z Medvědí stopy v Holešově.

❑ Tradiční brigádníčení při údržbě našich základen se poslední srpnový týden konalo na mlýně v Oparně a ve sloupském herberku. Pršelo a foukalo, ale i tak šikovné ruce kluků a děvčat z oddílů celé republiky opravily čističku a opravily pořádný kus plotu. Zvládlo se i uklidit dřevo, posekat náhon a louky a díky šikulovi Petru Holému a jeho pomocníkům též vyspravit omítku na mlýně.

❑ Sloup je zase o kus čistší, vymalovanější a vůbec krásnější. Nový stožár coby náhrada toho schváčeného povětřím je připraven, schne – a bude vztyčen na jaře příštího roku.

❑ V září proběhlo Mistrovství České republiky štafet ve skautské režii. Prvně v historii získal všechny tituly všech kategorií jeden oddíl, ten kralupský. Jeho dvanact mladých a ještě mladších reprezentantů jásalo...

❑ Hana Paňa a její blízcí v Chropyni uspořádali Pohádkový zámek.

❑ Milého a ochotného správce Rožmberka vystřídal usměvavá paní Hana Suchá.

❑ Miroslav Jamrik se se správčováním rozloučil z osobních důvodů, zůstává ale příznivcem tomíků a jejich skvělé rožmberské základny.

❑ Čeští tomíci přijeli v hojném počtu k jezeru Turnersee za svými rakouskými přáteli, aby poznali krásy rakouských hor, předali si vzájemně dárky na počest bezmála pětadvacetileté spolupráce, pochodili hory doly černé lesy, vyslechli si povídky místního průvodce o dějinách rakouského naturismu a vůbec aby dobře žili.

❑ Nebesa ale nebyla akcí nakloněna, bouřky a lijáky vyhnaly táborníky nejprve do jeskyní a pak domů. Ještě včas, než nastalo vážně přírodní běsnění.

❑ Tomáš Novotný a Aleš Sedláček napsali do Lidových novin, že šetřit na spolicích dětí a mládeže by byl skoro zločin a Lidovky daly jejich vyjádření tradičně solidní prostor. Úředníci, poslanci, ministr a další dobří lidé se následně zamysleli a vše tedy jistě dobře dopadne.

❑ Na ústředí nastoupil odvážně mladý muž, roudnický tomík Lukáš Hodek, aby posílil tamní administrativu, dokončil šablony a ujal se projektové práce pro náš spolek.

❑ Ministerstvo školství napsalo tomíkům, že jejich žádost o uznání organizací osvědčenou pro práci s dětmi a mladými lidmi splnila předepsaná kritéria. Náčelník tomíků byl následně pozván před komisí, kde obhájil ještě ústně, což se mi podařilo. Tomíci se ocitli v dobrém klubu.

❑ Jindra Zápotocký, správce Janova, chystal modernizaci tamního interiérového osvětlení. Křížík se bude divit!

❑ Klasik pobytu v přírodě, muž vytříbeného jazyka a citlivé duše Miroslav Nevrlý poslal spolu s Alešem Palánem do světa knížku nazvanou *Náčelník* a tomíci si uvědomili, že tak skvělý knižní rozhovor by jim neměl uniknout.

❑ Školské ministerstvo napsalo do Roztok, že tomíci uspěli s investičním projektem modernizace topení ve sloupské ubytovně. Tomíci zájásali. Menší a navštěvovanější objekt sloupského areálu se tak krom nových oken dočká též tepelného čerpadla.

❑ Jiří Bartok, mladý vedoucí pražského vodáckého oddílu Viking, představil na ústředí myšlenku letního vodáckého pulmaratonu určeného pro všechny, kdo mají rádi letní výzvy.

❑ Zastupitelstvo Valašského Meziříčí vyslyšelo prosby a volání tamního oddílu Zlatých šípů a k 55. narozeninám jim přivedlo do oddílového vlastnictví legendární klubovnu na dopravní hřišti. Dosud dočasná stavba má tak šanci na moderni-

zaci, rozšíření, ale hlavně – je už tomíků! Ti valmezšti se radují a jejich přátelé z celé země neměně. Hop by měl radost zrovna nepopsatelnou!

❑ Skauti, tomíci, pionýři, woodcrafteri, Roztoč a k tomu asi dalších deset spolků a společků – ti všichni se rozhodli nominovat Aleše Sedláčka opět do čela České rady dětí a mládeže.

❑ Ministr školství Mikuláš Bek přijal šéfy spolků z České rady dětí a mládeže a vysvětlil jim, proč peněz na spolkovou činnost bude ještě méně než v roce 2022. Ministerstvo i správní poslanci dali sice náčelníkům jistotu nadějí, ale i tak odcházeli spolgoví vůdčové ze schůzky bledí jako Lomikarův duch.

❑ Kapucínek na první fotce je Petr Holý, východočeský/pražský tomík-Hraboš.

V srpnu zavelel k různé opravě fasády mlýna, zkraje října se úspěšně vypořádával s opravou oparenského kachlového sporáku. Inu, sekáč.

(ton)

Dětský den v Dětské

Náš oddíl se tento rok již kompletně přemístil do nové klubovny v Liberci, Dětské ulici. Jak originální, že? U této příležitosti jsme zorganizovali Dětský den.

V sobotu 16. září se tak návštěvníci mohli těšit na mnoho zábavných stanovišť či se něčemu novému přiučit – vyrábění, masáž srdce, sázení, chůze na laně, překážkové dráhy...

Akci připravili jak členové oddílu, tak i starší děti. Akce byla podpořena z programu Neorganizovaná mládež, za což našemu ústředí děkujeme!

*Kateřina Čakaková,
TOM Radovánka, Liberec*

Tomík č. 128,
říjen 2023

Časopis turistických oddílů mládeže.

Vydává Asociace TOM ČR
s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR

Redakce:

ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Roztoky.

Tel. 220 910 460, 220 910 314
mobil: 777 322 785

E-mail: ustredi@a-tom.cz,
www.a-tom.cz

Číslo do tisku připravili: Jiří Chour,
Tomáš Novotný,

Denisa Stanislavová, Petr Balcer
Grafika: Jiří Chour

Foto obálka: Vratislav Florián
ostatní fotografie: oddíloví vedoucí
Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář.

Náklad 650 výtisků.

Vydání tohoto čísla podpořil
Klub českých turistů.

**Uzávěrka příštího čísla
20. prosince 2023.**

**Účtujeme
s hořcem**

Online ekonomická správa oddílu

Připravujeme pro vás několik online školení, jak správně pracovat v programu Skeleton ESO, využívat jeho možností efektivně. Školení jsou připravena jak pro stávající uživatele Skeleton ESO, tak i pro ty, kteří si chtějí ESO detailně prozkoumat a až pak jej zakoupit. Přesný program školení najdete níže, u jednotlivých termínů.

Všechna školení budou probíhat přes platformu Google Meet, a to na tomto odkazu: <https://meet.google.com/huw-oqqr-vwo>

Není potřeba předem hlásit účast.

Návodná videa Skeleton ESO najdete zde: https://www.youtube.com/channel/UCmW1_UKrrCFEQA9J8vfUpvA/playlists. Těším se na brzké online shledání

Tomek Hurt

Kontakt: 732 374 573,
tomek@a-tom.cz

ÚTERÝ 7. LISTOPADU

STŘEDA 8. LISTOPADU

ÚTERÝ 14. LISTOPADU

STŘEDA 15. LISTOPADU

Ilona Jaglová slavící, jubilující

Energická, přímočará, optimistická, naší věci oddaná...

Přívlastků, kterými bych chtěl uctít Ilonu Jaglovou, bych našel o hodně víc. Za bezmála pětadvacet let spolupráce jsem ji poznal dobře.

Ostravská patriotka s vášní pro Nový Zéland, kde žije většina její rodiny, turistka, šéfredizorka a účetní... Ilona zvládá těch rolí víc. Vždy po boku s manželem Vráťou, vždy sršící energií.

Před dvaceti roky jsme slavili její (tehdy neuvěřitelnou!) padesátku. Inu, Ika vypadá pořád stejně. Přeju jí rád jménem svým i jménem mnoha a ještě více kolegů a kamarádů zdraví, pohodu, skvělé výpravy, tábory a cesty po světě, radost z vnoučat a ještě hodně odvedené práce pro naši asociaci.

Tomáš Novotný

Rytíři ze Sloupu

Stáváme se součástí novodobé historie a oznamujeme, že ve Sloupu v Čechách jsou udatní Rytíři a Rytířky! Není jich mnoho, ale o jejich šlechetnosti ještě hodně uslyšíte. Jejich základnou je „hrad Herberk“. Zkrátka – jsme nový oddíl tomíků ze Sloupu v Čechách.

Rytíři se setkávají u „kulatého stolu“ a jejich zbraní není meč, ale květina. Sloup v Čechách je historická vesnice, ve které budeme zažívat společná dobrodružství a získávat nové přátele. Tímto zdravíme všechny tomíky a oddíly.

*Pavla Jatchvliani,
TOM Rytíři ze Sloupu,
Sloup v Čechách*

Desátá Naděje

Přemýšlím, jak začít, ale ono se prostě nedá jinak. Letošní táboření na Naději se náramně povedlo. Všechno do sebe zapadlo, říše Fantazie byla zachráněna, pevnost Boyard pokořena a brutálně přešet začalo až po táboře.

Na Naději táboříme už desátým rokem a generace dětí, která na tábořišti začínala jako nejmenší mrňousové, dozrála do věku, kdy se podílí na přípravách hry a tábora. Právě díky velké pomoci dospívajících rádců jsme mohli připravit velmi různorodý program. Skládal se z tvořivých dílniček, netradičních sportů, šifrování, saunování, veselého zpívání s kytarou a Malinou, nočního putování a chybět nemohla táborová hra tentokrát s tématem Nekonečného příběhu.

Finálový boj s Nicotou strhnul naprosto všechny. Cílem dětí zachraňujících říši Fantazie bylo přejít dané území a jako ochranu s sebou za provazy táhly dvoumetrové pyramidy, do kterých v případě nouze naskočily. Držíme se hesla, že strašíme jen ve dne, aby děti viděly, čeho se bojí.

Když černočerná Nicota za neustálého jekotu nalítávala na děti bojující s přesunem pyramidy, během chvíle ječeli všichni. Do toho se Nicota náhle zakuklila a mohlo se vyrazit na další boj. Nikdo však netušil, kdy se probudí a zaútočí. Adrenalin a napětí, které Nicota vzbuzovala ve všech, bylo hmatatelné ještě dlouho po dokončeném boji.

Naštěstí se vše u setkání s Vladykyní uklidnilo, vítězné týmy vyslovily nahlas svá tajná přání, která položila základy pro nový růst Fantazie. Tábor parádně stmelil naši oddílovou partu malých i velkých Chippewáků.

Potvrzením úspěšného tábora je skutečnost, že v září na schůzky dorazili naprosto všichni. Zůstat v oddíle plánují i dospívající mladice a mladíci, kteří se chtějí ještě více zapojit do zákulisí schůzek, výletů a dalšího tábora.

*Renča Dvořáková,
TOM Chippewa,
Česká Lípa*

VEVERK JOACHYM A KRÁLÍCI

LEPIČÁCI

Veverk si skáče z větve na větev

Je to nespravedlivý

I my máme právo si takhle skákat z větve na větev

To chcem!

Proč ne? Fúдора!

Nejsme o nic horší než Veverk

Vyhlásíme heslo: Králíci na stromy!

S heslem to půjde mnohem líp, než bez něj

Ale von ten Veverk má ostré dráčky a my ne

Dráčky jsou pouhý sociální konstrukt

Kde je vůl, tam je i cesta

Nějak se musíme dostat nahoru

Tohle lepidlo je osvědčený. Šlohnul jsem ho v Praze na magistrále

Jo, jo, proslulá akce třicítka

Pěkně se namažem

Nadarmo se neříká: je lstivý jako králik!

Bacha na věc, lepidlo začne držet už za dvacet vteřin

Ukážeme mu, že jsme na stromech jako doma

ALE CHYBIČKA SE VLSDILA! NIKDO JE NEODLEPIL!

.....

.....

Strašná tragédie. Pět vyhaslých mladých životů. Jedinou pozitivní věcí je, že průměrné IQ králíčího rodu tím stoupl o neuvěřitelných 62 procent

A TO JE KONEC...